

TOY

(Hekayə)

ğa-sola xörək daşıyan şux geyimli oğlanlar nədənsə bizim masanı "görmüdürlər". Bəlkə də görmək istəmirdilər.

Bu zaman sağ tərəfimdə əyləşmiş kişi üz-gözünü turşudub donquldandı:

- Yaman pis öyrəniblər, ciblərinə bir şey salmasaq, ac qalacayıq. Bildim ki, masa yoldaşım xidmətçi uşaqları nəzərdə tutur. Vaxt itirməyib yanımdan dolu məcməi ilə adlayan gənci saxladım. Əlimdəki 10-luğu əvvəl özünə göstərib, sonra cibinə saldım.

- Bu dəqiqə, baş üstə-deyib cəld bir hərəkətlə dönüb hansı masaya-sa apardıqlarını bizim qarşımıza düzdü və əlavə etdi:

- Başqa nə lazımdırsa çəkinməyin, deyün, qulluğunuzda hazırım!

Az sonra aparatını başından keçirib şişman qarnının üstünə salmış fotoqraf təbəssümlə masamıza yaxınlaşdı:

- Yəqin ki, əbədi xatirə olaraq şəkil çəkdirəcəksiniz... Sonra cavab almadan bir neçə formada fotomuzu götürdü. Həvəsə düşən masa yoldaşlarımızdan kimsə dedi: - Gəlin, hamımızı birlikdə bəy-gəlinlə də şəklimizi çəkdirək. O, əsl yadigar olar.

- Çəkdirək, çəkdirək... Bu sözbənd imiş kimi hamı bir ağızdan sevinclə razılığını bildirdi. Daha mən narazı qala bilməzdim. Amma üreyimə damdı ki, fotoların da pulu mənim üstümə düşəcək. Çünki, masamızın ətrafında əyləşən qadın, uşaq, yaşlı kişi... pul verməyəcəkdi ki.

Fikrə dalmışdım. Birdən adımın çəkildiyini, ünvanıma bir etək tərif deyildiyini eşitdim. Və sonra masabəyi məni mikrofonu dəvət etdi. Məndən əvvəl bir neçə adama söz vermişlər. Onların hər biri ürək sözlərini tamamlayıb rəqsə başlayanda musiqiçilərə də görüm-baxım etməyi unutmamışlar. Ona gö-

rə də ayağa qalxanda bir "20" manatlığı ayrı cibimə qoydum. O qəder də uzun-uzadı olmayan tostimu nöqtələdikdən sonra şirindil masabəyi: - İndi sizi məmnuniyyətlə öz masa yoldaşlarınızla meydana dəvət edirik, deyəndə əlimi cibimə apardım... Yaxşıca oynadıq. Yerimizə qayıdanda masabəyinin ünvanımıza əlavə təriflərini də eşitdik. Təzəcə özümüzü sahmanlamışdıq ki, kameraman masamıza yaxınlaşdı. Aramla hamımızı bir-bir lentə almağa başladı. Mənim üstümdə daha çox dayandı. Getmək bilmirdi. Özüm də bundan sıxıldım. Kameradan tez yaxamı qurtarmaq naminə bir onluq çıxarıb ona uzatdım və başımın hərəkəti ilə razılığımı bildirdim. Nəhayət ki, getdi.

Bir qəder özümə gələndə aclıq hiss etdim. Masanın üzərinə göz gəzdirdim. Orada dişə deyəcək bir şey qalmamışdı. Masa yoldaşlarımdan da yemək istədikləri sifətlərindən oxunurdu. Yanımdan qırğı tək şığıyib keçən xidmətçi oğlana uca səslə isti yemək və sərini mineral su gətirməsini xahiş etdim. Xeyli keçsə də süfrəyə yaxın düşən olmadı. Əvvəl "görüm-baxım" etdiyim oğlan da sanki qeybə çəkilmişdi. Gözə dəymirdi. Etməyib tənbellik ayağa qalxdım. İndicə sifariş verdiyim xidmətçinin dalınca yollandım. Mətbəxin hündərində o, başqa bir həmkarı ilə pıçpıçla danışdı. Heç nə demədən yaxınlaşdı əlimi cibinə saldım və: - Səni orada gözləyirik, dedim. Qayıdanda gözlərimə inanmadım. Müxtəlif çeşidli yeməklərdən qalaq-qalaq masamızın üstünə qoyulmuşdu. Heyrətimi gizlədə bilmədim: - xidmətçilər necə də cəld işləyirlər... deyə düşündüm.

İştahamızın növbəti mərhələsini təzəcə təmin etməyə başlamışdıq ki, orta yaşlı xanım üzərlik məcmə-

sini tüstülədə-tüstülədə yanımda varid oldu. Yanar qabı az qala gözümüzə soxacaqdı. Gün görməyən qəşəng sözlər deyə-deyə üzərriyi başımın üstündə fırlatdı. Hamı naəlac qalıb əlini cibinə saldı. Kiminin olanıdan. Sözsüz ki mən də onlardan geri qalmadım, səxavətim göstərdim.

Soyun... bağışlayın, toyun maraqlı yerləri isə hələ qarşıda idi. Bir azdan süfrələrə yeməklərin şahı, sultanı sayılan dadlı-ləzzətli aş, yəni plov gətiriləcəkdi. Bunun üçün hazırlıq əməliyyatlarına start verildi. Aparıcı plovun şəninə tostlar söylədi, müğənnilər mahnılar səsləndirdilər, al-əlvan işıqlar yanıb sönməyə başladı. Daha nə başını zı ağırdım, toy şənliyinin ab-havası tamamilə dəyişildi. Və nəhayət şah plov tənənə ilə ortalığa gətirildi. Musiqinin də ahəngi dəyişdi. Cavan qızlar, oğlanlar xüsusi şövqlə rəqs etdilər. Sonra ən sevimli milli xöreyimiz buğlana-buğlana masaların üzərinə düzüldü. Bizim masamız da yaddan çıxmamışdı. Amma plov gətirənlərin jestlərindən o anda hiss etdim ki, onları əliboş yola salmaq insafsızlıq olar. Yəni əlim cibimə uzandı. Lakin "cib" məsələsi bununla bitmirdi. Bir qəder sonra yaşlı müğənni kişi tanıdığı, yaxud erk etdiyi dəvətilərdən ürəklərini oxşayacaq mahnılar sifariş vermələrini rica etdi. Yanındakı xanım müğənni də çox çəkmədi ki, təcürbəli həmkarına qoşuldu. Masabəyi isə firsəti fəvriyə verməyib həm müğənniləri, həm də onlara sifariş verənləri ağız dolusu tərif edir, aranı yaxşı mənada qızıdırırdı. Mən də kənarda qalmayıb ara-sıra bir neçə dəfə mahnı sifariş etdim. Sözsüz ki, hər dəfəsində də əlim cibimdə olurdu. Çalışırdım ki, narazı qalmasınlar.

Nə isə, toyda çox yeniliklər, çox unudulmaz hadisələr baş verdi. Mənim üçün bunlar maraqlı və

gözənilməz idi. Axı nə zamandı şəhər toylarında iştirak etməmişdim. Yaxşı ki, gəldim, gördüm və... Nə gizlədim, şənlikdən ayrılmaq istəyəndə heç də təəssüflənmədim. Cəld dəhlizə çıxdım... toyun pul qutusunu burada yerləşdirilmişdi. Qutunun yanındakı paketlərdən birini götürdüm. Əlimi cibimə saldım: - Vaxsey! Cibimdə heç nə qalmayıb. O biri ciblərimə də təzələsik əl gəzdirdim... Tər məni basdı. Bir manatım belə qalmamışdı. Demək, hamısı burada... Bəs indi mən nə edəcəyəm? Axı paketə 50 manat qoyub qutuya salmalıyam. Aman Allah, necə də biabırçılıqdır.

Gözümə dəyən tanış-bilişləri kənara çəkib 50 manat borc istəməyə məcbur oldum. Heç kimdə borc verilişi pul qalmamışdı. Əslində elə onlar da mənim günümə düşmüşlər. Ümidim üzüldü. Əlacsız qalıb cib dəftərçəmdən ağı bir vərəq cırıb bu sözləri yazdım: "Hörmətli Həniif dayı, bağışla məni, növbəti əmək haqqımı alan kimi sizin 50 manatınızı mütləq çatdıracağam".

Yazdıqlarımı kimsə hiss etməsin deyə tələsik paketə qoyub qutuya ötürdüm və kor-peşman kəndimə qayıtdım. Evə gəldim. Hələ üstümü dəyişib rahatlanmamış masanın üzərində xüsusi formada bir dəvətnamə gördüm. Diksinən kimi oldum. Üreyimdən olmasa da ağıb oxudum. Növbəti dəvətnamə də bizim kənd adamlarından idi. Oğlunun toyuna çağırırdı. Oğlu Bakıda işləyir. Elə toyunu da özümüzə gələnlə həftə paytaxtda edəcəklər. Özü də deyəsən "bərək gədən" yerdə olacaq.